

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXV (69) • ŠTEV. (Nº) 31

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 18 de agosto - 18. avgusta 2016

SLOVENCİ IN APATIJA

ERIK J. KRISCH

»Čudna apatija je legla na slovensko dušo.« To je 30. julija 2016 v intervjuju z gospo Melito Forstnerič-Hajnšek, novinarko dnevnika »Večer«, dejal Zorko Simčič v svojem petindevetdesetem letu življenja. Gospod je akademik, prejemnik Prešernove nagrade leta 2013, argentinski Slovenec, ki se je po polstoletja izgnanstva vrnil v Slovenijo.

V Clevelandu živeči Slovenec dr. Edi Gobec je letos dopolnil 90 let. Po drugi svetovni vojni se ni vrnil domov temveč je odšel v ZDA, v letu 1962 doktoriral na ohajski univerzi v Columbusu in se upokojil kot zaslužni profesor na kentski univerzi v Ohio. Je član slovenske teološke akademije v Rimu, New Yorške akademije znanosti, od leta 1970 pa je vpisan na seznamu znamenitih Američanov. Lani je izdal knjigo »Slovenski ameriški inovatorji in izumitelji«.

Gospoda, ki ju na kratko predstavljam, trdna Slovenca z ljubeznijo do domovine, sta živela po drugi svetovni vojni v drugačnem svetu kot mi, ki smo po drugi svetovni vojni živeli v komunistični diktaturi Titove Jugoslavije.

Čudna apatija je legla na slovensko dušo, misel, ki me je spodbudila napisati ta tekst.

Gospod Simčič piše o človeški duši. Slovenci smo verni ljudje. Po večini katoliki, zaradi naše preteklosti pa je na eni strani veliko agnostikov in ateistov, po drugi pa tudi pripadnikov drugih veroizpovedi. Ne glede na to ostaja deset božjih zapovedi tista osnova, ki tudi marsikateremu nekrstjanu pomeni moralni kodeks življenja, razen tistim, ki svojo eksistenco dojemajo povsem materialistično, ne da bi ji priznavali kakšne globlje temelje. Tem pa je vse dovoljeno, saj nimajo Boga, ki bi jih pri tem oviral.

Velikemu številu ljudi je totalitarizem uspel vzeti dušo, vzeli jim je Boga in ti ljudje mislijo, da jim je vse dovoljeno. Ne ločijo med prav in narobe in jim sčasoma zmanjka prave spodbude za to, da bi delali tisto, kar je prav. Delajo tisto, kar jim v danem trenutku koristi.

Metode diktatur kot Hitlerjev nacizem, Stalinov boljševizem in Titov komunizem sta uporabila za utrjevanje oblasti metode, ki jih je opredelila skupina znanih strokovnjakov (Lawrence Aronsen, Karl Popper, Hannah Arendt, Carl Friedrich in Juan Linz), ta se glasi; totalitarizem je poskus mobilizirati celotno prebivalstvo v podporo uradni državni ideologiji in preganjanja aktivnosti, ki so usmerjene proti ciljem totalitarnega režima, to je sprožiti represijo ali državni nadzor gospodarstva, sindikatov, cerkve in vsakega drugačnega mišljenja. Totalitarni režimi ali gibanja se obdržijo na politični oblasti tako, da vzdržujejo trajni državljanski razdor med delom državljanov, ki podpirajo vladavino ene same stranke, katerim nudijo nezasluzene privilegije, in drugim, kritičnim delom državljanov, ki ga izpostavljajo diskriminaciji s pomočjo tajne policije, propagande s strani države, kontroliranih medijev in izobraževalnega sistema, kultom osebnosti, urejanjem in omejevanjem svobodnega pogajanja in kritičnosti do enopartijske vladavine ter z uporabo nadzora množic in široko uporabo taktike terorja (sodnih in izvensodnih pomorov). Nacisti so imeli SS grupe, Einsatzkomando, Gestapo, fašizem črne srajce, skvadriste, OVRO in še kaj, komunisti pa KNOJ, Udbo-Ozno, SDV. Tudi Titovi pionirčki in mladinci sodijo v nabor orodij in ukrepov za indoktrinacijo ljudi ter ločevanje na prave in neprave. V Sloveniji smo za časa komunizma imeli 33.000 ovaduhov, med katerimi je bilo veliko dijakov in študentov, tako je po ocenah bil vsak tretji do peti študent ovaduh.

Duha slovenskega človeka so uspeli v veliki meri razcepiti na prestrašeno množico na eni strani ter tiste s privilegiji na drugi strani, ki so seveda fanatični pripadniki režima. In to je ločnica, ki nas že 75 let ločuje.

Slovar slovenskega knjižnega jezika brezdušnost definira: brezdušen, ki je brez usmiljenja, brez sočutja, brezdušen malopridnež, trinog, brezdušen birokrat, brezdušen obraz z smehljajem na obrazu, brezdušno zatirati podložnike, neprizanesljiv,...! Bodi dovolj.

Tem definicijam ustreznih oseb imamo dovolj v sedanjih vladi Mira Cerarja in njegovih ministrih (Mramor!?), v predsedniku parlamenta Milanu Brglezu in še bi lahko našteval. Ker pa nam žal 70 odstotkov časa naše samostojnosti vlada levica, ostaja naša polpretekla zgodovina še vedno lažni mit.

Doživljamo, da po 25 letih države Slovenije Zveza borcev NOB novači v partizane, ki se na proslavah pojavljajo z orožjem, kot da hočejo pokazati, da morije še niso končali.

V obdobju, ko je obstoj našega naroda in izpolnjene želje po samostojni državi v veliki nevarnosti zaradi globalnih premikov, iskreno upam, da se bo med nami povečalo število razumnih in častnih ljudi, ki bodo na prihajajočih volitvah zmagali nad brezdušnimi oportunisti.

(Casnik.si)

Kako z begunci danes?

Avstrija na meji s Slovenijo in tudi z Italijo še naprej vzpostavlja sistem nadzora. Ob nekaterih prehodih je opaziti tako imenovane registracijske centre za prebežnike. Kar nekaj vprašanj se pojavlja v zvezi s sedanjim položajem na tem področju.

Ali zadnje poteze vlade na Dunaju, ki med drugim načrtuje tudi postavitev žice na približno 40 kilometrih meje med Avstrijo in Slovenijo, pomenijo, da severna sosedna Sloveniji ne zaupa? Na notranjem ministrstvu zatrjujejo, da so v stalnem stiku z avstrijskimi oblastmi, ki slovenske obveščajo o vseh predvidenih ukrepih. Na notranjem ministrstvu so tako seznanjeni tudi z informacijo, da Avstrija razmišlja o postavitvi ograj ob nekaterih mejnih prehodih, če bi prišlo do povečanega begunsko-migracijskega toka. Čeprav je v Avstriji precej več razseljenih ljudi kot v Sloveniji, ti ne prehajajo množično v Slovenijo, zato vlada v Ljubljani za zdaj ne vidi potrebe po uvedbi nadzora na severni meji, izvaja pa ostale izravnalne ukrepe.

Na slovenskem notranjem ministrstvu pojasnjujejo, da so se prihodi prebežnikov iz Turčije v Grčijo občutno zmanjšali, da se razmere v Grčiji urejajo, a še vedno je precej ljudi, ki jim nezakonito uspe najti poti naprej proti severu. Slovenska država dogajanje v regiji intenzivno spremlja. Po vojaškem udaru so zelo negotove razmere v Turčiji; v Make-

doniji vlada politična kriza; prebežniki se kopičijo v Srbiji, ki nima ustreznih nastanitvenih zmogljivosti. Znova se je okrepila tudi begunsko-migracijska pot prek Sredozemskega morja v Italijo, zato pristojni v Sloveniji po zagotovilih notranjega ministrstva dnevno ocenjujejo morebitna tveganja, da bi, če bi bilo treba, ustrezno ukrepali. Tako niso le v stiku z Avstrijo, temveč tudi s sosednjimi državami in državami na zahodni balkanski poti in z njimi izmenjujejo informacije. V prihodnje bo marsikaj odvisno od učinkovitosti dela Frontexa, odnosa Turčije do tega vprašanja, varnostnih ter politično-ekonomskih in socialnih razmer tako v Siriji kot ostalih izpostavljenih državah.

Slovenija vzdržuje ograjo na svoji južni meji, a hkrati tako na njej kot tudi v notranjosti države izvaja poostren nadzor, saj tehnične ovire vzdolž celotne meje, tako notranje ministrstvo, ne bi rešile vseh težav. Med drugim tudi zato, ker njene postavitev ponekod ne dopušča iyoblikovanost terena. V pripravljenosti ostajajo nekateri centri, na primer Dobova, Šentilj in Lendava.

V Sloveniji se trenutno nahaja 276 prisilcev za mednarodno zaščito, večina je nastanjenih v azilnem domu in njegovih izpostavah. V Centru za tujce v Postojni, ki je v pristojnosti policije, je trenutno 19 ljudi.

Zlato, srebro in bron

Vsaka štiri leta se vsa športna skupnost zbere na vesoljnem srečanju, ki ga po navdihu in v čast starim grškim igram imenujemo olimpijade. Te so, poleg športnih uspehov in nenehnih rekordov, priložnost, da se zavemo pestrosti človeštva, saj sodelujejo dejansko vse države in vsi narodi sveta. Prav zato so tudi priložnost, da narodni ponos dobi novega zagona, ko se na olimpijski drog dvigajo zastave zmagovalcev in zveni himna zlatih dobitnikov.

Slovenci se lahko zahvalimo Bogu in našim športnikom. Kot eden najmanjših narodov smo, kljub temu, vedno prisotni na seznamu uspešnikov. Še več; v sorazmerju medalj na število prebivalcev vedno zasedamo prva mesta.

Tako tudi letos v Rio de Janeiro, ko so naši športniki (doslej) osvojili zlato, srebro in bron.

Prva slovenska junakinja olimpijskih iger v Rio de Janeiru je bila judoistka **Tina Trstenjak**, ki se je vpisala na seznam slovenskih dobitnikov zlate olimpijske kolajne. Na poti do zlata je Celjanka učinkovito uporabljala končni prijem, s katerim je premagala

tri od štirih tekmic.

Po Tini Trstenjak je na olimpijskih brzicah srebrno kolajno

osvojil kajakaš **Peter Kauzer** v disciplini slalom na divjih vodah. 32-letni Hrastničan je v svojem tretjem nastopu na igrarh po Pekingu 2008 in Londonu 2012 osvojil tako zeleno odličje. Olimpijska kolajna je edina, ki je do Ria še ni imel v svoji zbirki.

Judo je prinesel Sloveniji še tretjo medaljo. Celjanka **Ana Velenšek** je v Rio spisala eno filmskih zgodb športa. V kategoriji do 78 kilogramov si je, kljub strganim sprednjim križnim kolenskim vezem in natrganim notranjim stranskim, priborila bronasto kolajno.

Argentinski Slovenci pa imamo na olimpijadah dvojno veselje (ali dvojne živce), saj navijamo tako za našo izvorno, kot za novo domovino. Zanimivo, da je argentinska zlata medalja uspela v isti disciplini kot slovenska. V judu (do 48 kg) jo je osvojila **Paula Pareto**, medtem, ko je za srebro poskrbel **Juan Martin Del Potro** v tenisu. V teku je še nekaj možnosti, za Argentino predvsem v skupinskih panogah.

Razumljivo je vznihanje ob športnih tekmovanjih in zlasti uspehih. Pravzaprav bi si človek želel narodnega navdušenja tudi v drugačnih okoliščinah in bolj kulturnih in družbenih oblikah tu in onstran oceana. A sedaj je čas olimpijad in uživajmo kar nam nudijo naši predstavniki. Bog jih živi!

Tina Trstenjak

Peter Kauzer

Ana Velenšek

Začenja se prekop v Hudi Jami

V teh dneh se bo začel izkop posmrtnih ostankov iz jaška ena na območju vojnega morišča rova sv. Barbare v Hudi Jami. Nato bodo posmrtno ostanke prenesli in jih pokopali v Spominskem parku Dobrava pri Mariboru. Izkop, prenos, pokop in dokončna ureditev so predvideni v 17 mesecih od začetka in bodo predvidoma zaključeni do konca prihodnjega leta.

V okviru del bodo sprva prenesli posmrtno ostanke iz kostnice v rudniku in jih pokopali na območju Spominskega parka Dobrava, nato bodo izkopali posmrtno ostanke iz jaška ena, jih shranili v začasno kostnico v rovu sv. Barbare v Hudi jami. Nato bodo potekale antropološke in arheološke analize pod nadzorom Inštituta za sodno medicino, sledi pokop v pokopno polje na območju Spominskega parka Dobrava.

Ko bo to končano, je načrtovana ureditev pokopnega polja, priprava poročila o izvedbi in ugotovitve analiz ter ureditev območja rudnika po opravljenih delih, navaja ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Za dokončno ureditev vojnega morišča je omenjeno ministrstvo zagotovilo 800.000 evrov. Do sedaj - od odkritja 2009 do danes - je ministrstvo za odkrivanje vojnega morišča, za rudarski projekt,

ureditevčasne kostnice, napeljavoelektrične energije in prezračevanja, ureditev rudnika ter redna vzdrževalna dela namenilo dobrih 578.000 evrov.

Na ministrstvu so zadovoljni, da so vsi postopki v fazi, ko lahko »pričnemo s pokopom žrtev in jim zagotovimo dostojen in spoštljiv kraj počitka.« S tem se bo po njihovih navedbah zaključilo aktivno urejanje zelo občutljivega področja slovenske zgodovine. Tako bo izpolnjena odgovornost države, ki je dolžna poskrbeti za civilizacijski pokop vseh žrtev vojne in povojnih pobojev. »S številnimi majhnimi koraki na poti do tega cilja je bil prav v zadnjih letih dosežen velik napredek,« ocenjujejo.

Pri pripravi potrebnih pravnih podlag in dokumentov, ki so omogočili začetek dokončne ureditve vojnega morišča v rovu sv. Barbare v Hudi Jami ter zagotovili primeren, dostojen in spoštljiv pokop žrtev, so sodelovali in se usklajevali strokovnjaki z različnih področij, prav tako je potekalo aktivno usklajevanje dela državnih organov, vladne komisije za reševanje vprašanj prikritih grobišč, organov lokalne samouprave ter drugih organizacij. V postopkih je sodeloval urad predsednika republike, s komisijo pa se je večkrat srečal tudi predsednik republike Borut Pahor.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

— TONE MIZERIT

Pretekli teden je potekal med odkritji vedno novih primerov korupcije prejšnje vlade in polemiko okoli povišanja cen javnim storitvam. To so nujne zadeve, ki polnijo argentinski vsakdan, medtem ko se v ozadju premikajo politične silnice, ki bodo kovalile prihodnost, ki je ne moremo jasno videti, a jo lahko, na nek način, slutimo.

Kaj pravi zgodovina.

Razvoja argentinske politike ne moremo razumeti, če ne upoštevamo zgodovine političnih teženj v preteklosti. Ena bistvenih postavk je ravno oseba, ki ji rečejo »caudillo« (kaudižo) = vodja. V vseh narodih in državah je vodja bistvene važnosti. A verjetno malokje tako, kot v Argentini. Pogojena mu je vsa zgodovina argentinskih notranjih vojn. Od Rosasa, v prvi polovici devetnajstega stoletja, do Urquize. In potem Roca, Yrigoyen, Perón. Ter v zadnjem času Menem in zakonca Kirchner. Peronizem je, še bolj kot ostale stranke (gibanja), podvržen vplivu kaudižizma. Zato je razumljivo, da je bil včeraj na desnici, potem na levici, in jutri ne vemo, kje bo, ker ne vemo, kje bo novi kaudižo. Macri ni kaudižo; je le politični vodja. In to je njegova slaba stran; ali pa njegova prednost. Če uspe v svojih načrtih in postavi državo na noge, bo tako važen precedens v argentinski politiki, da bomo lahko govorili o novem obdobju. Peronizem ima danes to usodno hibo, da ga je sicer gospa Cristina vodila v poraz, a z njim ni izgubila svojstva »kaudiža«. Zato je še vedno bistven politični dejavnik, ki bi se ga peronistična »prenova« želela znebiti, pa se ga ne more, ali ne zna. Če je ne bo zasegla roka pravice (lahko v Argentini govorimo o pravici?) bo še dolgo časa bistveno posegala v razvoj političnega življenja. V tem stanju se nahaja peronizem: ne more se ločiti vpliva bivšega predsednice, medtem ko skuša doseči zedinjenje med tistimi, ki so že prej odšli in onimi, ki ostajajo navezani na kirchnerizem, a bi se ga radi otresli. Gospa ni neumna: ve, da ima še vedno vpliv na 15 do 25 odstotkov volivcev. To ji ne zadošča za zmago, a je dovolj, da prepreči zmago koga drugega. To je pravzaprav v korist Macriju, ki sicer izgublja na priljubljenosti, a ima še vedno prednost enotnosti v svojih vrstah, medtem, ko je peronizem razbit.

Na pragu volilnega leta. Volitve bodo nekje oktobra prihodnjega leta. Pravzaprav je blazno, da že govorimo o njih. A tak je argentinski sistem: volimo vsake dve leti, ko se zamenja polovica poslanske zbornice in tretjina senata. To pa zelo pogosto delovanje vlad in strank. Macri bo moral pohiteti, če hoče, da mu parlament potrdi še veliko število zakonov, ki so potrebni za načrtovane spremembe. Čim bliže bodo volitve, tem bolj ostra bo opozicija strank in skupin, ki so danes vsaj delno prijazne do vlade: Massa, Bossio, Stolbizer, ... Računajo, da bodo dobili več glasov, čim bolj bodo »protivladni«. A dobro se zavedajo, da brez enotnega nastopa ne bo možnosti za vreden uspeh. O tem sedaj tečejo pogovori, a prav senca bivšega predsednice moti uspešno razumevanje in pozitivne dogovore. Večina o njeni bližini noče ničesar slišati, a obenem se je bojijo, ker jim lahko katero zagode. Ves njihov problem je, da nimajo osebe, ki bi pomenila protitež njenemu vplivu. Še vedno čakajo novega kaudiža, ki jih bo popeljal do zaželene zmage. Bo Massa zmožen tega?

Vladne sanje. Volitve ima v mislih tudi Macri. Upa, da bo z izvedbo ogromnih javnih del (govorijo o investiciji 30.000 milijonov dolarjev), dosegel poživitev gospodarstva, povečanje zaposlenosti in izboljšanje socialnega stanja ter zmanjšal inflacijo, ter si s tem zagotovil glasove. A to so sanje, ki pa se lahko vsak hip spremenijo v moro. Pred tem morajo namreč najprej urediti težave s tarifami. Ta četrtak naj bi Vrhovno sodišče odločilo o tem vprašanju, ki pa ni enostavno. Baje prevladuje mnenje, da ima vlada pravico določiti cene javnim storitvam. A vprašanje je, če bo postavila kak stoper povišicam (vsekakor mora prevladati socialni pogled) in predvsem, ali bo odločitev veljavna za nazaj, ali šele po datumu sodne odločitve. Razlika predstavlja 50.000 milijonov pesov, ki jih bo, v negativnem primeru, morala kriti država. Ni čudno, da Macrijeva priljubljenost počasi upada. To pa seveda nima nič opraviti z izgredi, ki smo jih videli, ko so v Mar del Plati proti njemu izvedli proteste; še manj pa za napadom, ko so metali kamne v njegov avto. Brez dvoma je bilo to organizirano s strani skrajnih K. A gotovo je delna krivda tudi na slabi pripravljenosti njegovih varnostnikov in policije. Posledica je, da se bo sedaj predsednik vozil v oklepem avtomobilu.

Ali nas čakajo table: »Tukaj se govori samo angleško!«?

— Alojz Rebula

Ko se je po tradiciji Marija prikazala Uršuli Ferligoj na gori, ki je potlej postala Sveta, je, če je, spregovorila z njo v slovenščini. Kakor je v Lurdu spregovorila Bernardki v krajevni francoščini. Kakor je v Fatimi spregovorila pastirčkom v portugalsščini. Kakor je v Medžugorju spregovorila otrokom v hrvaščini. Jezikovni pluralizem torej! Kakšen šele mora biti pri Bogu! Do jezika torej kristjan ne more biti indiferenten, saj je po njegovih verji v začetku bila Beseda. Kristjan ne more videti v jeziku samo temeljnega komunikacijskega sredstva človeštva na vseh področjih, ampak nekaj več: odprtost Besedi, absolutnemu, Bogu. Jezik mu je torej več kot zvočno ali pisno sredstvo medčloveškega sporazumevanja, dejstvo z večnostnim odmevom. Kakšno šele mora biti njegovo spoštovanje, še več, ljubezen do malega jezika, ki se je iz tisočletne nesvobode šele pred petindvajsetimi leti prebil v polno sonce svobode in

zgodovine!

Takšen odnos do jezika najdemo Slovenci pri vsaj treh velikih duhovih, Francetu Prešernu, Martinu Slomšku in Otonu Župančiču. Kaj bi ti možje rekli danes ob tem, kar se dogaja z njihovim jezikom na akademski ravni?

Pred tremi tedni je bila v nekem Credu omenjena splošna indifferenca do poskusa poangleženja slovenskega znanstvenega jezika. Potlej pisec tistega Creda zadevi ni več sledil: preveč ga je, posebej kot zamejca, bolela. Zdaj je menda tisti poskus uspel, v bistvu ob širši indifferenci naroda. Očitno socializem slovenske zavesti ni okrepil, ampak naš krhki narodni značaj bolj upognil kot vzravnal. Zakaj se je to zgodilo? Mar so bili oni trije veliki Slovenci, ki so bili zgoraj imenovani, premalo svetovljanski? Kako, če je Prešeren spesnil tudi nekaj v nemščini, Slomšek pisal tudi v nemščini in latinščini, Župančič pa prevajal tako, da je kje celo prekosil izvirnik. Vsekakor dejanje, ki pomeni tragičen moment v naši duhovni zgodovini,

ni dejanje narodne samozavesti, še manj narodnega ponosa.

Je dejanje kompleksa manjvrednosti. Tega narodnega kompleksa, ki se sicer lahko brani z veliko olajševalno okoliščino, z našo zgodovinsko nesvobodo in nedržavnostjo. A ki bi se mu morali posebno dediči domnevnega »novega sveta«, ki naj bi ustvaril novega Slovenca, upirati, in to na celotni lestvici kulture, od vrtca do fakultet na univerzi. Tukaj pa smo pri kretnji klečeplaznega Slovenca, na kolenih predvsem pred tujim in hrepenečim po nekem priznanju ali slavi, s katerima mu mala domovina ne more hrupneje postreči. Vendar zapis noče izzveneti pesimistično. Slovenščina se je morala v svojem boju za obstanek in za čedalje višjo kvaliteto, tudi znanstveno, prebiti skozi ovire, ki niso bile samo akademske narave. Slovenski kristjan bo še naprej nemoteno govoril, molil in pel v svojem jeziku, obenem pa tudi z občudovanjem bral, kar je veliko-angleškega, tja do Newmana in Chestertona. (Družina)

IDEOLOGIJA SPOLA

Kaj učijo otroke

Vatikan je pred dnevi po številnih govorih objavil prepis pogovora med papežem Frančiškom in poljskimi škofi na prvi dan papeževga obiska v Krakovu 27. julija letos. Sandro Magister na spletni strani *Chiesa.espresso* razmišlja, da gre pri tej naknadni objavi morda za reakcijo na ugibanja, da naj bi papež na srečanju odprl temo ločenih in ponovno poročenih, glede katere imajo poljski škofi zelo jasno stališče. Vendar v prepisu pogovora ni nobene omembe papeževga enciklike »*Amoris Laetitia*«, v kateri se dotika tega vprašanja. Vsebuje pa prepis proti koncu pogovora papeževga jasno obsodbo »ideologijo spola«, ki jo označi za »resnično ideološko kolonizacijo« na svetovni ravni.

Papež Frančišek v tem delu pogovora s poljski škofi pravi: »V Evropi, Ameriki, Južni Ameriki, Afriki in v nekaterih državah Azije gre pri tem za dejanske oblike ideološke kolonizacije. Ena od njih je - imenoval jo bo bom jasno po imenu - ideologija 'spola'. Danes otroke - otroke! - v šolah učijo, da si lahko vsak izbere svoj spol. Zakaj jih to učijo? Ker učbenike zagotavljajo osebe in institucije, ki dajejo denar. Te oblike ideološke kolonizacije podpirajo tudi vplivne države. In to je grozno! V pogovoru mi je papež Benedikt, ki je dobrega zdravja in zelo ostrega uma, dejal: »Svetost, to je čas greha proti Bogu Stvarniku.« Papež Benektikt je zelo ostrega uma. Bog je ustvaril moškega in žensko, Bog je ustvaril svet na določen način ... in mi delamo ravno nasprotno.

Bog nam je dal stvari v 'neobdelanem stanju, da bi lahko oblikovali kulturo, in s to kulturo preoblikujemo stvari tako, da nas spet vodijo v 'neobdelano' stanje. Opažanja papeža Benedikta bi nam morala dati misliti: »To je čas greha proti Bogu Stvarniku.«

Sandro Magister v svojem komentarju še izpostavi, da so največji svetovni mediji te papeževge izjave praktično ignorirali, kar pa novinarja ne preseneča, saj »se to zgodi vsakič, ko Frančišek reče kaj takšnega, kar je v nasprotju z njegovo prevladujočo medijsko podobo, kot papeža odprtega za modernost.«

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Naravno je, da smo različnih mnenj; slabo pa je, če vztrajamo pri svojem, četudi naše mnenje ni utemeljeno, če vidimo v različnosti nevarnost, če ni nam mar kar misli drugi, če ne spoštujemo ljudi, ki mislijo drugače, če nismo jim sposobni razložiti, zakaj in v čem različno gledamo na stvarnost.

MK

SAN MARTIN

Ob taktu barv XIV

»Pozdravljeni in dobrodošli na štirinajsti kulturni večer Slovenskega doma San Martín, pod naslovom *Ob taktu barv*.«

Tako je vsem navzočim predstavila

in otvorila večer v zgornji dvorani, ga. Cecilija Močnik Tašner. Med gosti sta tudi bila, veleposlanica Republike Slovenije v Argentini, ga. Jadranka Šturm Kocjan in soprog, ter župan občine San Martín, dr. Gabriel Katopodis. Cecilija nam je tudi omenila, da umetnica Claudia Nose prvič razstavlja med nami.

Ob tej priložnosti je predstavila v visoki resoluciji skenirane in odtisnjene slike

raznih tehnik, kot so akvareli in akrili. Tako nam je opisala svoj umetniški življenjepiš po skupnih in osebnih razstavah, ter svoje uspešnice. Deležna

je bila častne nagrade (dve leti zaporedoma) na UBA in to pri karieri grafičnega oblikovanja. Dosegla je tudi prvo mesto pri »Concurso nacional de dibujo y pintura *Nosotros, los que vinieron*«, in

sicer za sliko *No soy de aquí ni soy de allá*. Natečaj je organizirala *Dirección Nacional de Migraciones en Buenos Aires* septembra 2014.

Razstava je bila res zanimivo oblikovana pod vodstvom kustosa Daniela Leberja. V imenu hvaležnih gostov sta veleposlanica RS ga. Jadranka Šturm Kocjan in predsednik doma Victor Leber izročila vsak svoj šopek rož umetnici, medtem, ko ji je

Regina Truden Leber podarila spominski krožnik s sanmartinskim grbom.

»Clavdiji želimo veliko uspeha na nadaljnji poti!«

V lepi družbi smo se naužili ustvarjalnosti umetnice in tako dočakali drugi del večera.

Točno ob 21. uri nas je dekleška vokalna skupina doma Mučičas, pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, presenetila s pesmijo *Melodía de arrabal*. Nastopile so kot gostiteljice koncertnega dela programa, ki je bil letos posvečen tangu; zato smo ga imenovali TANGO VEČER. Zanimivo, da so ga zapeli in priredili potomci Slovencev v Argentini.

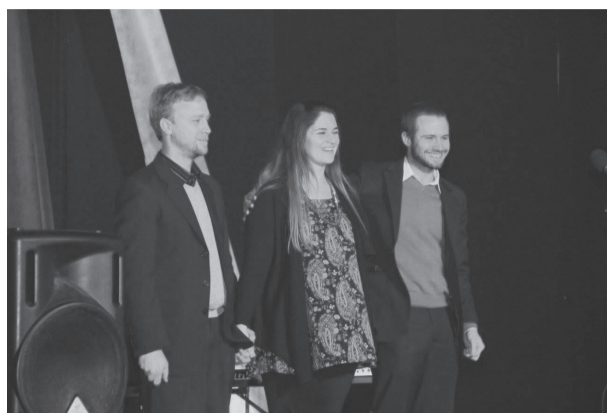
Prvi je bil Rok Fink. Čeprav ni tango ravno njegov običajni repertoar, ga je izjemno izvajal tu v Argentini in večkrat tudi v Sloveniji, na Festivalu pesmi v Škofji Loki, v Križankah v Ljubljani, v Mariboru in Celju, in v mednarodnem festivalu tanga v Ljubljani z dekleškim kvartetom »Las Felinas del Tango. To pot nam je podaril svojo interpretacijo s pesmi: *Grisel, Naranja en Flor, Por la vuelta* in nepozabno zapel *Gardelovo Volver*.

Drugi del koncerta sta nam napovedovalca Sonja Petkovšek in Marjan Boltežar predstavila takole: *Naslednji trio prihaja z juga. Tomaž in Martin Sušnik izvirata pač iz Slovenske vasi* v Lanusu, *Mgdalena Jerman pa še bolj z juga, in sicer iz Barolich*, čeprav že nekaj let živi v Buenos Airesu. *Brata sta se že pred leti lotila tango-repertoarja s Piazzollovimi in lastnimi skladbami, za Mgdaleno je pa to prva tango izkušnja.*

Najprej sta Mgdalena in Martin predstavila *Chiquilín de Bachín*; nato pa

nam je Tomaž podal prsto verzijo na klavirju Piazzollovega *Verano porteño*. Kočno so vsi trije predstavili *Los pájaros perdidos*. Neverjetno doživetje!

Za konec, kot zadnji del koncerta,

pa je Lili Bohinc tudi prvič zapela tango v slovenski skupnosti, v spremstvu mojstra tanga Osvaldo Postma (bandeon igravec). Ta je v svoji karieri igral v sledečih orkestrih: Alfredo de Angelis, Mario De Marco in Sexteto de Tito Ferrari in spremljal pevce, kot Jorge Falcón, Jorge Sobral in Ricardo Chiqui Pereyra. Medtem je Lili na kitari in tudi s petjem spremljal Roberto Guiet, ki se je umetniško izobrazil z mojstri Norberto Maza, Sergio Tulián (Teatro Colón) in Dante Gilardoni (Repertorio). Izvrstno nam je zapela: *Pedacito de cielo, Qué querés con ese loro, Pero yo sé, Desencuentro* in za konec venček tangov, ki jih je z njo zapela vsa publika.

Vsakemu izmed nastopajočih je občinstvo podarilo bučno ploskanje! Bilo je popolnoma zaslužno, saj so res neverjetno in čustveno zapeli in tako pokazali svoje talente!

Tako smo zaključili svoj kulturni večer, za katerega je povezavo izvrstno

preskrbela Marta Jenko Škulj.

Prireditev je finančno podprl Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V prostorih spodnje dvorane doma

je sledilo prijateljsko srečanje ob topli večerji, ki je bila okusno pripravljena. Skrb za to sta nosila Tomaž Filipič in Brigita Leber Medvešček.

Ze sedaj pa vas toplo povabimo za prihodnje leto na OB TAKTU BARV XV!

-r.-r.

Fotografije: Tone Belec

BRALI SMO

RAST XLV obiskala Slovenijo

Mesec dni so bili na obisku v Sloveniji maturantje iz Argentine. To je bila skupina 28-ih mladih rojakov iz Buenos Airesa in enega dekleta iz Bariloch. RAST je kratica za Roj abiturientov srednješolskega tečaja. Letošnja generacija je že petinštirideseta.

Pogovarjali smo se z enim od treh vodij skupine Milošem Mavričem. Povedal je, da je bil namen obiska mladih v Sloveniji spoznavati korenine prednikov in se izpopolnjevati v jeziku. Prvih petnajst dni so obiskovali poletno šolo slovenskega jezika, nekaj časa so bili pri sorodnikih, obiskali so tudi nekaj slovenskih krajev, tako turistično zanimivih kot zgodovinsko pomembnih. Program je bil kar natrpan, nekaj je bilo tudi prostega časa.

Povzpeli so se tudi na Triglav. To doživetje je bilo zanimivo, je dejal Mavrič. V sedmih urah so prišli do vrha, malo počasnejši so bili pri sestopu, a so se vsi vrnili celi in žuljev ni bilo veliko. Njegov vtis je, da je mladim v Sloveniji všeč, da jih stvari zanimajo, da radi spoznavajo Slovenijo. Nekaj jih je takih, ki bi se radi kasneje vrnili ...

Miloš Mavrič je eden od profesorjev srednješolskega tečaja v Buenos Airesu - poučuje slovnico, točneje glagole v tretjem in četrtem letniku. Za spremljevalca skupine je bil izbran s strani staršev in dijakov. Meni, da so ga v profesorski zbor tečaja povabili, ker je pred časom nekaj let živel v Sloveniji, kot vsi drugi poučuje prostovoljno. Izhaja iz okraja San Martin, od tam je tudi njegova žena, zdaj pa živijo blizu slovenskega doma Pristava in v tem slovenskem domu so tudi včlanjeni in dejavni. Nekaj let je bil podpredsednik, sodeluje tudi v odboru.

Obisk Slovenije je krona večletnega šolanja v slovenskih šolah v Argentini. Za mlade je napoved, da bodo prišli na obisk Slovenije, močna spodbuda, da prihajajo k srednješolskemu pouku, saj ta poteka ob sobotah popoldne.

Za prvi del obiska Slovenije - obiskovanje poletne šole slovenskega jezika - dobijo tudi štipendijo Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, za drugi del so dobili dodatno podporo, denar za potovanje jim prispevajo starši, pa tudi sami so z različnimi dejavnostmi zbrali nekaj denarja.

Med obiskom po Sloveniji so se mladi predstavili tudi s kulturnim programom, v katerem so prepletli pesmi, plese in recitacijo. Poudarek so dali dvema obletnicama: 25-letnici slovenske samostojnosti in 200-letnici argentinske samostojnosti.

(Radio Ognjišče)

OB 100-LETNICI ROJSTVA

Aleksa Ivanc Olivieri

Slovenci akademsko slikarko Aleksa Ivanc Olivieri odkrivamo šele po njeni smrti, saj je v desetletjih po vojni doživljala usodo umetnikov, ki v domovini niso bili dobrodošli. Šele leta 1996 je društvo Slovenija v svetu v Zavodu Svetega Stanislava v Ljubljani pripravilo prvo razstavo njenih del. Od takrat se je pri nas zvrstilo več razstav, ki razkrivajo njen bogat opus in nenavadno življenjsko pot. Aleksa Ivanc bi imela sedaj sto let, zato je prav, da ji posvetimo nekaj pozornosti.

Aleksa Ivanc, rojena 11. avgusta

1916, je odraščala v Šiški v Ljubljani, kjer je končala meščansko šolo. V Kranju je naredila še šolo tekstilnega oblikovanja in se zatem zaposlila kot risarka tekstilnih vzorcev v Celju. Ob začetku vojne se je vrnila v Ljubljano. Obiskovala je Goršetov risarski tečaj ter se učila pri Sternenu in pri Jakcu. Po vojni je študirala slikarstvo v Beogradu pri Tabakoviču in nato v

Ljubljani pri Pengovu, Stupici in Pregelju. Po diplomi je opravila še specialko iz restavratorstva. Iz tega časa se je ohranilo več njenih reprodukcij, med njimi Jelovškova Sveta družina, ki jo hranijo na Brezjah. Po obisku Beneškega bienala 1952 je ostala v tujini in se izpopolnjevala v Rimu. Pot jo je vodila na Sardinijo, v Pariz, Provanso, Španijo, Alžirijo, Maroko in Mavretanijo. Leta 1965 se je naselila na Korziki, se poročila in si ustvarila dom. Umrta je pred šestimi leti (11. junija 2010) in je tam tudi pokopana.

Aleksa Ivanc Olivieri je že med vojno narisala več predlogov za jaslice po srednjeveških freskah. Kmalu po diplomi je pripravila v Ljubljani prvo samostojno razstavo. Po odhodu v tujino se je povezala z nekaterimi umetniki na tujem in Slovensko kulturno akcijo. Ilustrirala je več knjižnih del Vodeba, Beličiča in drugih. Kmalu je začela rastavljati tudi v Parizu ter nekaterih drugih mestih po Franciji in Švici. Pogosto se je gibala v krogu umetnikov, filozofov in teologov.

Kot umetnica je iskala svojo pot. Nekaj časa je preživela med Berberi v Afriki, vzljubila Altas in druge gore ... O svojem načinu dela je dejala: »Oddaljila sem se od sveta in hrupa ... mirno in skromno nadaljujem s svojim delom.« To je veljalo še zlasti za zadnja desetletja njenega ustvarjanja. Sprva je bila blizu impresionizmu, pozneje postmodernizmu, v španskem in afiškem obdobju pa so njene barve dobile posebno žarečo svetlobo, po kateri je prepoznavna. Njeno pozno ustvarjanje najlepše predstavi križev pot, ki ga je leta 1999 naslikala za cerkev Sv. Martina v Doberdobu. Tam so izdali tudi dvojezično knjižico Ecce homo - križev pot Daneta Zajca z barvnimi reprodukcijami Alekse Ivanc Olivieri. Njej je posvečen tudi dokumentarni film Aleksa Ivanc Olivieri - iskalka luči.

Tone Gorjup

Patorala Romov v Sloveniji

V letu usmiljenja je izšel katoliški molitvenik in katekizem Pogovarjam se z Bogom. V njem so v romskem in slovenskem jeziku zbrane osnovne molitve in verske resnice ter razlaga zakramentov. Prevod in priredbo otroškega molitvenika Vrata k Bogu, ki je bil osnova, so omogočili Malteški red v Sloveniji, Celjska Mohorjeva družba, založba Družina in Slovenska škofovska konferenca. Ob nedavni obletnici smrti zavetnika Romov, blaženega Zefirina, je pri založbi Salve izšla tudi zgodba o tem mučeniku in nomadu. Opisana je v knjigi *Cigan, Bogu vdan*.

Koordinator za patorala Romov pri Slovenski škofovski konferenci Peter Kokotec je ob izdidi publikacije Pogovarjam se z Bogom, ki je na voljo tako v narečju Romov dolensko-belokranjskega področja kot tudi v narečju prekmurskih Romov, povedal, da gre za sad mnogih duhovnikov, redovnikov in redovnic, ki so delovali in še delujejo med Romi - tako pri nas kot tudi drugod v Evropi. Razumeli so evangelijske besede, da je treba stopiti do vsakega človeka.

Za osnovo katoliškega molitvenika in katekizma Pogovarjam se z Bogom je služil otroški molitvenik Vrata k Bogu. Od prve pobude do danes, ko je publikacija na voljo, je minilo več kot deset let. »Ni šlo le za prevajanje, ampak predvsem za umeščanje teologije molitve tako v romski jezik kot v romsko miselnost in kulturo, da Romi res začutijo, da je to, kar je v molitveniku, molitev, ki je univerzalna, ki je za vse,« je pojasnil Kokotec. Ni namenjen le otrokom, ampak vsej skupnosti. »Spominjam se, ko sem se v začetku dela z Romi srečal z njimi in z njimi molil ter mi je starejša Romkinja rekla, da se ne zna pokrižati. V svoji zagnanosti sem jo kar malo očitajoče vprašal, kako to, da tege ne zna. Preprosto mi je odvrnila, da je ni nihče naučil. Ni bila njena krivda, ampak krivda nas, duhovnikov, ker nismo dovolj vztrajno in na ustrezen način pristopali do romskega ljudstva.«

Publikacija bo med Rome razdeljena brezplačno, saj je Malteški red v Slove-

niji omogočil tisk in izdajo iz programa za pomoč temu ljudstvu. Vodilo reda je namreč po besedah njegovega predstavnika Andreja Štera zaščita vere in pomoč ubogim. »Prepričan sem, da ta molitvenik ni namenjen le temu, da se bodo Romi naučili moliti, ampak da se bomo mi odločili moliti skupaj z njimi. S tem jezikovnim priročnikom bomo na nek način razumeli drug drugega - v vsakem smislu.« Romi v Sloveniji, tako Šter, zaslužijo posebno pozornost. »S tem ne rešujemo problema Romov, ampak naš skupni problem, ki nastaja, ker se ne slišimo in ne razumemo.« Šter je opozoril, da lahko Cerkev v Sloveniji pri tem vprašanju igra pomembno vlogo.

Patorala Romov v slovenski krajevni Cerkvi v preteklosti med drugim opisuje knjiga *Cigan, Bogu vdan*. Hkrati prinaša življenjepisa zavetnika Romov, blaženega Zefirina. Prav pred dnevi je minilo 80 let od njegove smrti. Škof Peter Štumpf, ki je pripravil uvod v to delo, je med drugim povedal nekaj besed o tem nomadu in mučeniku. »Zanimivo pri tem človeku je, da ni iskal načina, kako bi bil svet in poseben. Iskal je način, kako bi bil skupaj s Kristusom v slehernem trenutku

svojega življenja.« Po besedah škofa Štumpfa knjiga, ki opisuje njegovo zgodbo, ni le zanimivo branje, ampak nekaj več. »Tako tudi začutimo, kako nekaj lepega je svetost, ki ni pridržana le nekaterim stanovom, škofom, duhovnikom, redovnikom, redovnicam in misijonarjem, ampak vsem, tudi ljudem, ki živijo na obrobju družbe in imamo do njih včasih predsodke.«

BLAŽENI CURA BROCHERO (29)

Pastir, ki je dišal po ovcah

Zbrala in priredila Metka Mizerit

JOBОВА BOLEZEN

Prvi znaki

Prvič, ko so se začeli bati, da je oče Brochero resno bolan, je bilo v tretjem letu njegove službe kot kanonik. Nekoč, ko je bil močno prehlajen, mu je gospa Galíndez, kakor je bila v tistih časih navada, pripravila zelo vroče obkladke za noge. Vročina bi ga morala zelo peči, vendar ni občutil ničesar; zdelo se je, da je zgubil občutek.

Vsa družina je bila presenečena, nasvetovali so mu, naj gre k zdravniku. Potem, ko ga je ta pregledal, je izjavil, da ima duhovnik »prikrite znake gobavosti«. Da ne bi okužil otrok, se je Brochero preselil v hišo očeta Cabanillas, ki je bil hišni duhovnik v bolnici San Roque. Začel se je zdraviti s chaulmoogro (edino zdravilo za gobavost).

Ko je bil na obisku pri družini Castellano v kraju San Javier, je omenil svojo bolezen. Gospa se je hotela prepričati, če je to res. Na noge mu je dala vročo opeko. Brochero se je opekel, pa ni občutil ničesar, kljub opeklini na nogi.

Zagotovo o njegovi boleznii mu je v Buenos Airesu dal strokovnjak za kožne bolezni, znanec dr. Juárez Celmana. Zdravnik je povedal diagnozo doktorju, ki je bil zelo zaskrbljen. Ko ga je Brochero srečal, ga je po svoji iskreni navadi vprašal. »Kaj ti je povedal zdravnik? Ne laži mi.«

»Preveč te spoštujem, da bi se ti upal lagati. Zdravnik je rekel ...«

»Da imam Jobovo bolezen, gobe!« ga je prekinil Brochero in dodal: »Slavljen bodi Bog, ki se je spomnil name! Takoj jutri se bom vrnil v Córdoba in se umaknil v samoto. Morda bom tam bolje služil Bogu.«

Nalezljivost

Kje se je duhovnik Brochero nalezil gob? Čeprav v Córdoba gobe niso bile epidemična bolezen, je bilo

precej primerov, tudi v njegovi župniji so bili gobavci.

Duhovnik v svojem apostolskem duhu ni niti pomislil, da bi se lahko nalezil. Kot se je v svojih prvih duhovniških letih junaško postavil v službo bolnikov, ki so zboleli za kolero, se tudi kasneje ni umaknil pred možnostjo nalezljivosti.

Neki bolnik, ki je bil okužen z gobami in mu je Brochero pomagal s hrano in obleko, je umrl na njegovih rokah. Ko so ga opozorili, da ima gobe in da se izpostavlja, je odločno odgovoril: »Tudi on ima dušo.«

V družini njegovih dobrotnikov je bil mlad fant, ki je imel gobe. Da bi jim dal poguma in ne bi bili preveč žalostni je Jože Gabrijel z njimi pil mate, tudi s fantom. Tudi iz njegovih rok je sprejemal bučko in srkal z isto cevko. Z rahločutno ljubeznijo je celo prepričal fanta in starše o ozdravljivosti boleznii. Torej se je duhovnik zaradi svoje rahločutne ljubezni nalezil gobavosti.

Ko je od zdravnika dobil potrdilo o svoji boleznii se je odpovedal župniji. 2. februarja 1908 je duhovnik Domingo Acevedo postal župnik v kraju Tránsito.

Brochero bi se lahko umaknil v svojo rojstno hišo v Santa Rosa de Río Primero ali v katero bolnico v Córdoba, vendar je hotel ostati v Tránsito. Živel je v hiši svoje sestre, ki mu je ponudila gostoljubje in mu stregla z vso ljubeznijo sestrskega srca.

Zima njegovega življenja.

Oče Aguirre Lopez nam nudi ganljiv opis zadnjih let blaženega duhovnika Brochera.

Bil sem srečen, da sem ga spoznal v zimi njegovega življenja, ko mu je starost pobelila glavo in vtisnila globoke gube njegovemu obrazu, ki so oznanjale konec zemeljske poti.

»Nek poseben sijaj spoštovanja, pomešan z globokim občudovanjem junaških kreposti mu je obkrožal čelo. Kljub njegovi preprostosti in izvornim frazam, ki jih je včasih izrekel, se ni nihče pohujševal, ker so vsi poznali pravično srce in čistost njegove duše. Bolezen je zmaličila njegov

obraz, njegov duh pa je ostal močan in nedotaknjen.«

PRIPRAVLJEN NA POTVANJE

Duhovnikov križ

Da se ne bi kdo od njega nalezil gob, se je Brochero umaknil v samoto v hišo svoje sestre. Tudi drugače je bil osamljen in izključen iz družbe. Govorice o njegovi boleznii so se razširile po župniji in ljudje so se bali, da bi se okužili, zato so se ga začeli izogibati. Samo berači so se ustavljali pri njem in prosili pomoči.

Duhovnik Jože Gabrijel je to sam priznal v pismu škofu, ko ga je prosil za nujno razrešitev in imenovanje novega župnika.

»Res je, da sem vam obljubil, da bom vedno izpolnjeval Vašo voljo; vedno, ko bom lahko prenašal težo dela v župniji. Vendar danes ne morem več; starost in bolezen mi branita. Potem, ko so mi zdravniki povedali, da je moja bolezen gobavost, se mi vsi umikajo; celo mnogi najboljši prijatelji.«

Samota je bila za očeta Brochera brez dvoma zelo boleča. Večerni razgovori s prijatelji zanj niso bili le potreba po sprostitvi, ampak tudi izraz prijateljstva, osebnega obogatitja duha in priložnost za izmenjavo misli in načrtov za njegovo delo. Na nek način se je večerno kramljanje spremenilo v pastoralne nasvete. Zaradi gobavosti je postopoma izgubljal vid, dokler ni popolnoma oslepel. Od takrat ni mogel več niti iz hiše brez pomoči vodiča. Slepota in kasneje izguba sluha sta ga popolnoma odrezali od vseh in še bolj se je pogrezal v samoto.

Včasih je dvignil ugasle oči proti hribom in z ganljivim domotožjem rekel svojemu namestniku Antoniu Acevedu: »Nikoli več ne bom videl hribov, ki sem jih tolikokrat križal na hrbtu svoje mule. Tolikokrat sem jih prejahal v vseh mogočih okoliščinah in nikoli se nisem bal. Sedaj se bližam poslednji sodbi; ne vem, kako mi bo to šlo.«

(Dalje prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

POŽAR NA KRAŠKEM ROBU

Požar v Črnem Kalu, s katerim so se gasilci borili dober teden, je pogašen. Vodja intervencije Denis Slavec je potrdil, da je gašenje končano, a še vedno se pojavljajo manjša žarišča, ki jih sproti pogasijo. Svojo pomoč je nudila tudi narava z dežjem, a kljub temu je na požarišču bilo na straži 40 gasilcev. Požar, ki je izbruhnil ob železniški progi med Črnoticami in Zanigradom, je po dose-danjih ocenah zajel okoli 350 hektarjev zemljišč in je bil tako eden največjih požarov na tem območju.

DOBRO OBISKANE PLANINSKE KOČE

Dobre tri četrtine planinskih koč je imelo v prvi polovici poletne sezone po podatkih Planinske zveze Slovenije približno enako število obiskovalcev, kot je povprečje zadnjih petih let. Z odlično sezono se lahko pohvali Triglavski dom na Kredarici.

NE ARGENTINA, AMPAK BRAZILIJ!

V Riu de Janeiru je potekalo srečanje o poslovnem sodelovanju med Slovenijo in Brazilijo, ki se ga je udeležilo skoraj 100 brazilskih poslovnežev in predstavnikov večjih gospodarskih združenj. Srečanje je odprla ministrica za izobraževanje Maja Makovec Brenčič. Brazilija je najpomembnejša trgovinska partnerica Slovenije v Latinski Ameriki. Brazilski sogovorniki so največ zanimanja na področju turizma med Slovenijo in Brazilijo pokazali v kombinaciji programov iz gastronomije oziroma enologije in aktivnega preživljanja časa.

GOZDOVI V NEVARNOSTI

Ministrstvo za kmetijstvo bo šele septembra, dve leti in pol po uničujočem žledu in tem, ko so gozdarji začeli opozarjati na tveganje povečanega napada lubadarja, na vlado poslalo spremembe zakona o gozdovih, ki naj bi odpravile birokratske ovire pri zaustavljanju lubadarja v zasebnih gozdovih. V blejski območni enoti Zavoda za gozdove so pred dnevi opozorili, da je širitev podlubnikov po njihovem mnenju ušla izpod nadzora. V »običajnih« razmerah se lubadar na določenem območju širi v krogih, zdaj pa se je tako razmnožil, da ni več zakonitosti, je dejal vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Andrej Avsenak.

PO SVETU

2015 NAJSLABŠE LETO

Globalno segrevanje, učinek tople grede in višina morske gladine so lani dosegli rekordno visoke vrednosti. 450 znanstvenikov z vsega sveta v zadnjem poročilu o stanju podnebja ugotavlja, da je leto 2015 po ključnih okoljskih kazalcih postalo najslabše v moderni dobi. Rekordna temperatura podnebja, zabeležena lani, je po navedbah znanstvenikov delno posledica globalnega segrevanja, a jo je še poslabšala težnja segrevanja oceanov. Gre za vremenski pojav, imenovan El Niño, ki segreva površino Tihga oceana in s tem vpliva na vreme po vsem svetu. Tokratni El Niño, ki se je končal julija, je bil eden najhujših od leta 1950.

NAPETOST MED RUSIJO IN UKRAJINO

Napetost med Rusijo in Ukrajino se stopnjuje. Potem, ko je ukrajinski predsednik Petro Porošenko odredil najvišjo bojno pripravljenost vojske, Kijev od Moskve zahteva, naj predloži dokaze o tem, da sta dva ukrajinska obveščevalca nameravala izvesti teroristični napad na Krimu in nanj vdreti. O tem je na nujnem zasedanju za zaprtimi vrati razpravljala najvišji svetovni varnostni organ. Potem, ko je Rusija sporočila, da je v začetku tedna preprečila teroristične napade ukrajinske vojaške obveščevalne službe na Krimskem polotoku in odbila oborožen napad ukrajinske vojske, se je na zahtevo Ukrajine sestala Varnostni svet Združenih narodov.

KRUTA VOJNA

Vojna v Siriji traja že več kot pet let. Kot je dejal papež Frančišek, mogočniki nimajo volje po miru. Ceno vojne v Siriji plačujejo številne nemočne osebe in predvsem otroci. Med smrtnimi žrtvami je več kot 14 tisoč otrok. »Zaščita civilnega prebivalstva v teh petih letih in pol vojne se je izkazala za popoln polom,« je povedal nadškof Zenari. Vsak dan so bombardirane tudi bolnišnice, šole, tržnice, celo begunska taborišča, cerkve in mošeje. V zadnjih treh letih so bili civilni prebivalci večkrat žrtve kemičnega orožja. Mednarodna skupnost je ugotovila njegovo uporabo, odgovornih pa še ni odkrila. Ljudje trpijo lakoto in žejo.

NEMIRNA TURČIJA

Turški zunanji minister je v pogovoru za nemški časnik Bild Evropsko unijo obtožil, da ponižuje Ankaro,

PISALI SMO PRED 50 LETI

SOCIALNI NAUK CERKVE

Čeprav je prvenstvena naloga Cerkve posvečevati duše in jim posredovati božje dobrine, vendar skrbi tudi za potrebe vsakdanjega življenja. Pri tem ji ne gre le za najnujnejše vzdrževanje, marveč tudi za blaginjo in napredek na najrazličnejših področjih, kakor zahteva čas.

Nič čudnega torej, če se katoliška Cerkev, sledeč Kristusovemu zgledu in naročilu, že vseh dva tisoč let, to je od postavitve prvih diakonov do današnjega dne, nosi pred seboj visoko dvignjeno plamenico ljubezni, in to ne le s tem, da uči zapovedi, marveč tudi z bogastvom svojih zgledov. Ta ljubezen družni v eno celoto oboje: zapoved medsebojne ljubezni in nje dejansko izpolnjevanje. Tako na čudovit način povezuje nalogo dvojnega dajanja, ki obsega socialni nauk Cerkve in njeno socialno delovanje.

Iz uvoda socialne enciklike »Mater et Magistra« papeža Janeza XXIII

SLOVENC V ARGENTINI

Ljudje pod bičem. Pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu je izšel tretji del Mauserjeve trilogije Ljudje pod bičem. Z njo je najplodovitejši in najbolj brani slovenski pisatelj v svobodnem svetu, Karel Mauser, zaključil prvo slovensko leposlovno trilogijo iz časa okupacijskih in prvih povojnih let v Sloveniji.

Po prvih dveh delih je bilo napeto pričakovanje za tretji del. Ljudje po knjigi pridno segajo, jo z velikim zanimanjem prebirajo in jo na vso moč hvalijo. ...

Slovenski portret v Argentini. Umetniški odsek SKA je osnoval posebni pripravljalni odbor za prireditve razstave slovenskega portreta v Argentini. Sestavljajo ga gg. Akad. slikar Ivan Bukovec, zbiralec umetnin in predsednik SPD Robert Petriček ter predsednik imenovanega odseka Marijan Marolt. Priprave so toliko napredovale, da bo začetek razstave že v soboto, 20. t. m. v novi dvorani Slovenske hiše in bo ostala odprta ves teden do 29. avgusta. Karkoli je naslikal ali izklesal slovenski umetnik in kar predstavlja obraz ali vso postavo človeka in se umetnina sedaj nahaja v Argentini, bo razstavljeno, če je lastnik portret dal na razpolago. ...

Osebne novice. Družinska sreča. Francetu Jermanu in njegovi ženi ge. Lučki roj. Kralj se je rodila hčerka. Pri krstu je dobila ime Ivana.

(Svobodna Slovenija, 11. avgusta 1966 - št. 32)

in ponovil zahtevo turške vlade po odpravi vizumov za turške državljane za vstop v članice EU. Pri tem je poudaril, da si Turčija zelo prizadeva izpolniti pogoje za članstvo v uniji, v zameno pa je od unije dobila »samo grožnje, žalitve in popolno blokado«. Medtem pa je iz te države v ponedeljek dospela nova žalostna novica. Na policijski kontrolni točki na avtocesti, ki vodi iz Diyarbakirja proti mestu Batman, je razneslo avtomobil bombo.

DOKUMENT O BEGUNCIH

Združeni narodi so se dogovorili o osnutku končnega dokumenta o soočanju z begunsko krizo in milijoni migrantov. To bo podlaga za mednarodni vrh o tem vprašanju, ki bo sredi septembra v New Yorku. Kljub temu, da gre za perečo zadevo, bodo konkretne odločitve sprejete šele v letu 2018. Članice Združenih narodov so pri pripravi osnutka dokumenta o soočanju z begunsko krizo in milijoni migrantov zavrnile predlog generalnega sekretarja Ban Ki Muna. Ta je predvidel vsakoletno preselitev 10 odstotkov svetovne populacije prebežnikov. Po tednih pogajanj je bil ta cilj umaknjen in zamenjan s splošno zavezo o sprejemu več prebežnikov.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ÉXITOS OLÍMPICOS

Cada cuatro años las olimpiadas reúnen a todo el deporte mundial. Es la ocasión para tomar contacto con el universo de pueblos que conforman la humanidad. También es oportunidad de celebrar los éxitos de nuestra pertenencia. Eslovenia, a pesar de su tamaño pequeño siempre está presente en el medallero. Y en relación de medallas por número de habitantes, siempre ocupa los primeros lugares. En estos juegos obtuvo (hasta ahora) el oro, de la mano de la yudoca Tina Trstenjak. La plata fue conquistada en kayak por Peter Kauzer. El yudo trajo también la medalla de bronce, conquistada por Ana Velenšek. Curiosamente el yudo también trajo el oro para la Argentina en la persona de Paula Pareto, mientras la plata fue conquistada por el tenista Juan Martín del Potro. ¡Disfrutemos de este momento de euforia! (Pág. 1)

CRISTIANA SEPULTURA

Eslovenia es un enorme cementerio de fosas comunes, donde yacen las víctimas de los asesinatos perpetrados por el régimen comunista la terminar la segunda guerra mundial. Uno de los más emblemáticos es la mina abandonada de Huda Jama, donde en los distintos túneles esperan una digna sepultura los restos de cientos de víctimas. Estos días comenzará el traslado y posterior inhumación de los restos encontrados en el túnel de Santa Bárbara. Serán trasladados y enterrados en el Parque de la Memoria en Dobrava. Comienza así el tan esperado proceso de sepultura cristiana de quienes. Por pensar distinto, fueron ejecutados sin juicio previo y sin piedad en los albores del régimen comunista. (Pág. 2)

AL COMPAS DE LOS COLORES

Así se llama el tradicional encuentro cultural, que en el Centro Esloveno de San Martín reúne una exposición pictórica con un concierto. Este año contó con la presencia de la embajadora de Eslovenia, la señora Jadranka Šturm de Kocjan, y el intendente de San Martín, Dr. Gabriel Katopodis. Expuso la artista de origen esloveno Claudia Nose. Y la parte musical estuvo dedicada al tango. Actuaron artistas eslovenos: el grupo Mučacas, Rok Fink, los hermanos Martín y Tomaž Sušnik con Magdalena Jerman, y Lili Bohinc, acompañada por los maestros Osvaldo Postma en acordeón y Roberto Guiet en guitarra. El final fue un ramillete de tangos, que fue cantado por toda la concurrencia. (Pág. 3)

RAST EN ESLOVENIA

En las páginas de internet de Radio Ognjišče dan cuenta de la visita a Eslovenia del grupo de egresados RAST XLV, de los cursos secundarios eslovenos de Buenos Aires. Los presenta como la tercera generación de eslovenos radicados en la Argentina. En la palabra del profesor Miloš Mavrič relata los pormenores del sistema complementario de escuelas eslovenas en la Argentina, el programa que desarrolló en Eslovenia el grupo de estudiantes y la manera que viven los chicos la visita en la patria de sus antepasados. También habla de sus experiencias como miembro activo de la colectividad eslovena en la Argentina. (Pág. 3)

CENTENARIO DE UNA ARTISTA

Se cumple este año el centenario del nacimiento de la artista plástica eslovena Aleksa Ivanc de Olivieri. La pintora fue ignorada en la época de la dictadura comunista y reivindicada después de la caída del régimen y la independencia del Eslovenia. Comenzó sus estudios en Eslovenia, pero luego emigró, vivió en distintos países, incluso en África, radicándose finalmente en la isla de Córcega. Allí se casó y formó una familia. Dejó numerosas obras, entre las que se destaca un vía crucis en la iglesia de Doberdob, realizado en el año 1999. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Viktor Leber in Tone Belec.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1300.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones - Asesoramiento nueva ley de ajuste previsional. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

PSICOLOGIJA

Lic. Verónica. Selan - M.N. 61199. Psicoterapia individual, de pareja y familia. Atención psicológica para adolescentes y adultos. Libertad y Av. Corrientes - Zona microcentro-Tribunales. Tel.: 15 5869 8650. E-mail: veroselan@yahoo.com.ar
Horario de atención: Lunes a Viernes 9 a 13 hs.

OBVESTILA

NEDELJA, 21. avgusta: Mladinski dan v Carapachayu.**ČETRTEK, 25. avgusta: Z.S.M.Ž. San Martin vabi na sestanek** v domu ob 16. uri. Govorila bo ga. Cristina Markež: »Una mirada sobre las rosas«.**SOBOTA, 27. avgusta: 65. letnice Balantičeve šole**, ob 19,30 uri v Našem domu v San Justu.

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava
Svobodne Slovenije

SLOVENCİ IN ŠPORT

RIO 2016

NA olimpijskih igrah v Rio de Janeiro ima slovenska delegacija - poleg dosedanjih treh

Vasilij Žbogar

medalij - še nekaj možnosti, da poveča to število. Še najbližje so jadranci Vasilij Žbogar (foto) v razredu finn in Tina Mrak ter Veronika Macarol v razredu 470. Ker pa je morje muhavo, je treba počakati, da odjadrajo vse

ZDRAVJE

Mama dveh otrok je dnevno popila 20 pločevink energijske pijače Red Bull in si v štirih letih poškodovala jetra do take mere, da so bili zdravniki prepričani, da je alkoholičarka.

Mary Allwood je štiri leta vnašala v telo količino sladkorja in kofeina, ki je enaka 17 čokoladicam Mars in 16 skodelicam kave. Za energijsko pijačo je letno porabila tri tisoč evrov, piše britanski Daily Mail.

Vendar se je novembra lansko leto zgrudila in pristala v bolnici, preiskave pa so ugotovile, da so njena jetra enkrat večja od normalne velikosti. Zdravniki so bili prepričani, da je zasvojena z alkoholom, dokler jim ni povedala, da je zasvojena z energijskimi pijačami.

Visoka vsebnost sladkorja v energijskih pijačah lahko vodi v zamaščenost jeter. V tem času se je Mary odvadila odvisnosti, njena jetra pa so se regenerirala na normalno raven. O svoji

regate.

V četrtfinale se je uvrstila ekipa moškega rokometja, v finale pa kajakašica na mirnih vodah Špela Ponomarenko.

Me ostalimi olimpijci je marsikateri dosegel osebno odlične rezultate, ki pa v olimpijskem merilu niso vidni.

BREZ SLOVENCIA V TENIŠKEM FINALE

Prvič doslej v teniškem turnirju serije challenger Tilia Slovenia Open v Portorožu so letos v drugem krogu nastopili trije slovenski igralci: Grega Žemlja, Blaž Kavčič in Blaž Rola. Vsi trije najboljši slovenski igralci so se v nadaljevanje uvrstili zelo prepričljivo.

Vendar napredovanje v tretji krog ni uspelo ne Blažu Kavčiču ne Blažu Rola.

Zato pa se je v polfinale uvrstil najboljši slovenski igralec Grega Žemlja, saj premagal Srba Marka Tepavca s 6:4 in 7:6. Ni pa mogel premagati najvišje rangiranega igralca na turnirju, Nemca Florianu Mayerja, ki je zmagal s 6:2, 6:2. Nemeč je končno tudi zasedel prvo mesto v turnirju, ko je

Energijske pijače in jetra

odvisnosti pravi, da je Red Bull nujno potrebovala, zato se ni spraševala o škodljivih posledicah. »Če nisem dobila moje doze, sem se počutila obupno, zato sem naredila vse, da sem jo dobila,« je dejala in odvisnost primerjala s heroinom.

Njen odnos do te pijače se je tako spremenil, da je mnenja, da bi jo morali obravnavati enako kot alkohol in cigarete, saj jo lahko kupi kdorkoli.

Red Bull je prvič poskusila pri 22 letih, da bi si dvignila raven energije. Ker je bil učinek takojšen, je kmalu prišla do tega, da se je njena potreba dvignila na 20 pločevink dnevno. Ker je kupovala po deset paketov pijače naenkrat, se je morala pri trgovcih zlagati,

premagal Rusa Danijela Medvedeva s 6:1, 6:2. Za zmago je prejel dobrih 6000 evrov ter 80 točk, ki ga bodo na novi razpredelnici ATP pripeljale okoli 70. mesta.

KOŠARKARJI OLIMPIJE BODO IGRALI V TREH LIGAH

Slovenski košarkarski prvoligaš Union Olimpija bo vendarle nastopil v novi sezoni lige Aba. Kot so sporočili iz ljubljanskega kolektiva, je svet sponzorjev Uniona Olimpije odločil, da sprejme pravico nastopa, ki ga je Olimpiji julija ponudilo predsedstvo lige. Slednje pa je danes tudi potrdilo igranje Olimpije v regionalni ligi. Košarkarje Uniona Olimpije bo v sezoni 2016/17 vodil trener Gašper Okorn.

PADALCI DOBRO PADLI

Slovenski padalci v skokih na cilj so v italijanskem Bellunu dvakrat stali na stopničkih zmagovalnega odra na tekmi za svetovni pokal. Maja Sajovic je bila druga v posamični konkurenci, Domen Vodišek pa tretji.

da ima v lasti restavracijo. V tem času se je tudi enormno zredila, saj razen Red Bulla ni pila

nobene druge tekočine. Njeno dolgotrajno odvisnost je prekinila bolečina v telesu, ki jo je zrušila do te mere, da je pristala v bolnišnici.

Zika v Sloveniji

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) so potrdili že drugi primer okužbe z virusom zika. Oseba se je okužila v Srednji Ameriki. Nosečnicam odsvetujejo potovanja na območje epidemije.

Nacionalni inštitut opozarja, da se države južne in srednje Amerike že dlje časa soočajo z virusom, ki je najbolj nevaren za ženske in nosečnice, saj pri novorojenčkih povzroča mikrocefalijo, zato svetujejo preventivno ravnanje in primerno zaščito.

Do sedaj smo v Sloveniji zabeležili dva primera okužbe

z virusom zika. V drugem primeru se je obolela oseba okužila v Srednji Ameriki, klinični simptomi pa so se začeli pojavljati in so izzvenili še pred vrnitvijo v Slovenijo. Kot pravijo na NIJZ, obolela oseba ne predstavlja tveganja za javno zdravje, bo pa zagotovo prišlo do več primerov okužb zaradi številnih potovanj na območja z ziko, predvsem v času olimpijskih iger.

V Evropi naj bi bilo prenesenih primerov že okoli 700, v Sloveniji pa je ta primer drugi. Na Ministrstvu za zdravje RS imamo tudi delujočo koordinacijsko skupino za nalezljive

bolezni, s katero so že večkrat obravnavali načrt pripravljenosti na morebitni pojav okužbe v Sloveniji. Skladno s tem javnost tudi informirajo, ozaveščajo in ji posredujejo navodila. »Predvsem je pomembno, da ljudje, ki potujejo na območja z ziko, upoštevajo pravila glede izogibanja komarjem in pravila glede uporabe kondomov pri spolnih odnosih,« sporočajo z Direktorata za javno zdravje.

SLOVENIJA

Težje do referenduma

Predsednik državnega zbora Milan Brglez je prišel na idejo, da bi popravil referendumsko zakonodajo. Potem, ko je ustavno sodišče odločilo, da je v primeru referendumskih pobud delavcev migrantov šlo za zlorabo instituta, je Brglez prepričan, da mora ukrepati. Manipulacij je preveč, referendum ni pravica, poudarja. Za mnenje so na radiu Ognjišče vprašali ustavnega pravnikarja in enega večjih poznavalcev volilne zakonodaje Jurija Toplaka.

Po Brglezovem predlogu bi po novem za začetek postopka za zbiranje podpisov za referendum pobudniki morali vložiti pobudo z overjenimi podpisi. Toplak pravi, da je ustavno sodišče o takšnem spreminjanju zakonodaje v preteklosti že odločilo. »Takrat je sklenilo, da če je overovljene podpise težje zbrati kot neoverovljene, je zahteva o overovljenih podpisih protustavna ovira. Ustavno sodišče takrat ni imelo pred sabo nobene študije, nobenega dokaza, da je ene podpise težje zbirati kot druge.«

Po trenutni ureditvi je mogoče pobudo vložiti z 2.500 neoverjenimi podpisi, kar po Brglezovem mnenju omogoča največ manipulacij. A ravno to, da poudarja, da bo treba pravico do referenduma omejiti, je sporno. »Brglez je vnaprej napovedal, da želi pobudnikom referendumu otežiti delo. Če se bo ustavno sodišče držalo svoje prejšnje razlage ustave, bo ta zakon, ki ga je predlagal Brglez, razveljavilo. A ustavno sodišče lahko tudi odloči, da je v preteklosti napačno razumelo ustavo. To je vselej verjetno,« je poudaril Toplak. Sicer velja poudariti, da je za sprejem sprememb referendumske zakonodaje potrebna najmanj dvotretjinska večina poslanskih glasov. Da bi jo Brglez dobil, ni zelo verjetno.

PRIDI, POBARVAJ. Z NAMI SVET!

Sobota, **27. avgusta** ob 19.30 uri v Našem domu San Justo

v besedi, pesmi in plesu ob 65-letnici Balantičeve šole

- Slavnostna govornica: ga. Magda Zupanc Petkovšek
- Poimenovanje in blagoslovitev učilnice po gdč. Angelci Klanšek
- Pogostitev za vse navzoče!

Nekdanji učitelji in učenci ter prijatelji šole, PRISRČNO VABLJENI!

Prostovoljni prispevki!